

30. vuosikerta
4 numeroa vuodessa

Julkaisija:

Palkansaajien tutkimuslaitos
Pitkänsillanranta 3 A (6. krs)
00530 Helsinki
P. 09-2535 7330
Fax: 09-2535 7332
www.labour.fi

Toimitus:

Päätoimittaja Jukka Pekkarinen
Toimittaja Heikki Taimio
P. 09-2535 7349
Heikki.Taimio@labour.fi

Taitto ja tilaukset:

Irmeli Honka
P. 09-2535 7338
Irmeli.Honka@labour.fi

Toimitusneuvosto:

Sari Aalto-Matturi
Ulla Aitta
Peter J. Boldt
Lea Haikala
Tuomas Harpp
Pekka Immeli
Esa Mäisti
Seppo Nevalainen
Jari Vettenranta

Tilaushinnat:

Vuosikerta 18,50 €
Irtonumero 5,90 €

Painopaikka:

Jaarli Oy

Valokuvaus:

Maarit Kytöharju

Kansi:

Graafikko Markku Böök

Kannen kuvat:

Aimo Hyvärinen

ISSN 1975-181X

Heikki Taimio

Ennustei- siin sisältyy tuoteseloste

Julkinen sana nostaa talousennusteista esiin monesti vain muutamia lukuja. Tämä voi olla journalistisesti välttämätöntä mutta ennusteiden käyttäjien kannalta pulmallista. Hyvä ennuste sisältää myös tuoteselosteen, joka kertoo numeroiden taustat ja niihin sisältyvät epävarmuustekijät.

Ennuste laaditaan tuoreimpien tilastojen pohjalta, mutta ne ovat usein ennakkotietoja, joita tarkistetaan myöhemmin. Tilastotieto voi siis johtaa harhaan, mutta tapana ei ole ennustaa siihen tulevia muutoksia.

Näkemyserot esimerkiksi Yhdysvaltain kaksoistaantumman mahdollisuudesta ja Nokian matkapuhelintuotannon heilahteluista ovat olleet tänä keväänä paljon esillä. Eri ennusteet ovat painottaneet näitä epävarmuustekijöitä eri tavoin.

Sellaista teoriaa ei löydy, joka ottaisi huomioon kaiken maailman kriisipesäkkeiden kehkeytyminen. Lähi-idän tilanteen kärjistyminen ja öljyn hinnan nousu ovat osaltaan vanhentaneet tämänkeväisiä ennusteita yllät-

tävän nopeasti. Talouspoliittisia päätöksiä on monesti turha yrittää ennakoita.

Tehokkailla rahoitusmarkkinoilla ei ole mahdollista tehdä systemaattisesti rahaa ennusteisiin perustuvilla sijoituksilla. Tähän vedoten väitetään joskus, ettei sijoituskohteiden hintojen muutoksiin vaikuttavia talouskehityksen käännteitä pystytä ennustamaan. Tämä on väärinkäsitys. Sijoituskohteiden nykyhinnat voivat heijastaa esimerkiksi korkotason ennustettuja käännteitä, jotka eivät toteutuessaan tuota ylivoittoja. Sen sijaan yllätykset tuottavat onnekkaille sellaisia voittoja, joita ei ole voitu ennustaa.

Ennusteet eivät toteuta itseään, mutta ennustevirheisiin ei kannata kiinnittää liikaa huomiota. Yllätykset kuuluvat asiaan, ja uusi informaatio luo päivitystarpeita. Joskus ennusteen tarkoitus on jopa tehdä itsensä tyhjäksi, koska se osoittaa ongelmia, joihin voidaan puuttua talouspolitiikalla. Monesti tällainen analyysi onkin ennusteen arvokainta antia.